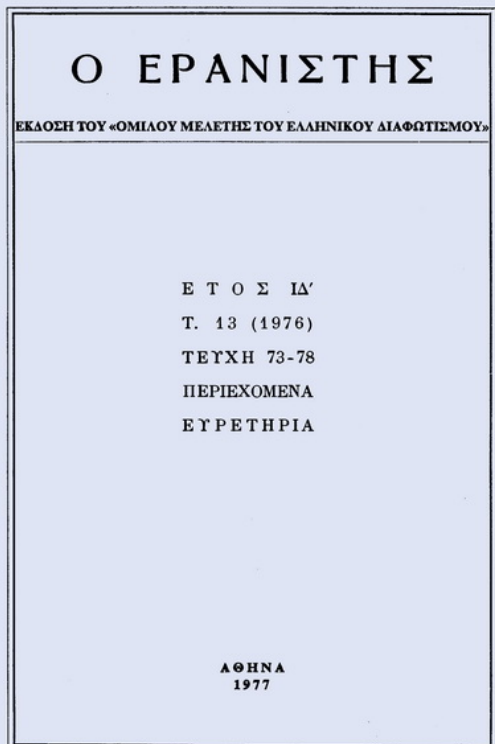

The Gleaner

Vol 13 (1976)

Ιώσηπος Μοισιόδαξ, «Απολογία»

P. Α(ργυροπούλου)-Λ(ουγγή)

doi: [10.12681/er.10059](https://doi.org/10.12681/er.10059)

Copyright © 2016, P. Α(ργυροπούλου)-Λ(ουγγή)

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Α(ργυροπούλου)-Λ(ουγγή) P. (2016). Ιώσηπος Μοισιόδαξ, «Απολογία». *The Gleaner*, 13, 248.
<https://doi.org/10.12681/er.10059>

λήγοντας, τοὺς κάπως παρακινδυνευμένους, ἀπ' τὴν ἀποψη τῆς ἐπιστημονικῆς ἱστορικῆς μελέτης, ὑψηλοὺς τόνους τῶν συμπερασμάτων ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτίμηση τοῦ ρόλου ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν δύο αὐτῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ ποὺ ὀφείλονται, κατὰ τὴ γνώμη μας, στὴ μὴ παρακολούθηση τῆς τόσο ἀπαραιτήτης, ἰδιαίτερα σὲ τέτοιες περιπτώσεις, λειτουργικότητά τῆς σχέσης πομποῦ - δέκτη.

Γ.Κ.

Ἰώσηπος Μοισιόδαξ «Ἀπολογία»
(Ἐπιμέλεια Ἀλκη Ἀγγέλου,
Ν.Ε.Β., Ἐρμῆς 1976)

Ἡ Ἀπολογία τοῦ Ἰώσηπου Μοισιόδακα (Βιέννη 1780) ἀποτελεῖ τὸ πρῶτο νεοελληνικὸ δοκίμιο ἀλλὰ καὶ τὴν προσωπικὴ ἀπολογία ἐνὸς πνευματικοῦ ἀνθρώπου ἀναζητῶντας τὴν ἀναμόρφωση τῆς νεοελληνικῆς παιδείας. Ἡ ἰδιωτεπία αὐτῇ τοῦ κειμένου ὁδήγησε τὸν Καθηγητὴ Ἀλκῆ Ἀγγέλου

στὴν εἰσαγωγή του, πρῶτα στὴν διερεύνηση τῶν ἱστορικῶν δεδομένων τῆς συγγραφῆς τοῦ κειμένου καὶ ὕστερα σὲ μία προσέγγιση τῆς συγγραφικῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ Μοισιόδακα, τοῦ ὑποκειμενικοῦ δηλ. παράγοντα, μὲ βάση τις διαδικασίες ἀπὸ τις ὁποῖες πέρασε ἡ Ἀπολογία γιὰ νὰ λάβει τὴν ὁλοκληρωμένη μορφὴ της. Ὁ Μοισιόδακας στὴν Ἀπολογία του θέλει νὰ καταλύσει τὴν εἰκόνα τοῦ λόγιου - δασκάλου καὶ διαγράφει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ συγγραφέα ποὺ δὲν ἔχει γιὰ στόχο του τὴν μετακένωση τῆς γνώσης ἀλλὰ τὴν μέθεξή της. Ἀπὸ τὴν πλεονὰ τῆς νεοελληνικῆς παιδείας, ὁ Μοισιόδακας εἶναι ἀπὸ τοὺς πρῶτους λόγιους τοῦ νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ ποὺ μὲ τὸ βιβλίο αὐτὸ ἀποτείνεται στὸν κόσμο τοῦ πνεύματος, συμπληρώνοντας τὸ κενὸ αὐτὸ πλάι στὴν ἐκκλησιαστικὴ, ἐκπαιδευτικὴ καὶ λαϊκὴ γραμματεία.

P. A. - A.